

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА РОМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ І ПЕРЕКЛАДУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету іноземної філології

(підпис) Г.Ф. Морошкіна

« _____ » _____ 2019

**ПРАКТИЧНИЙ КУРС ПЕРШОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ
(ФРАНЦУЗЬКОЇ)**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки здобувача ступеня вищої освіти бакалавра

спеціальності 035 Філології

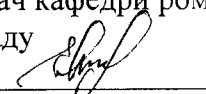
спеціалізації 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно):
перша – французька

освітньо-професійна програма «Мова і література (французька)»

Укладач /Укладачі: к.філол.н., доц. І.В. Тарасюк, к.філол.н., доц. Г.Ф. Морошкіна

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри романської філології і
перекладу

Протокол № 1 від "23" серпня 2019 р.
Завідувач кафедри романської філології і
перекладу

І.С. Шаргай

Ухвалено науково-методичною радою
факультету іноземної філології

Протокол № 1 від "30" серпня 2019 р.
Голова науково-методичної ради
факультету іноземної філології

К.М. Ружин

2019 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напря́м підготовки, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 17	Галузь знань 03 «Гуманітарні науки»	Нормативна
		Цикл дисциплін загально- професійної підготовки
Розділів – 4	Спеціальність 035 Філологія	Рік підготовки:
Загальна кількість годин – 510		4-й
		Лекції
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 10 (1 сем.), 8 (2 сем.) самостійної роботи студента – 14	Спеціалізація 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно): перша - французька	-
		Практичні
	Освітньо-професійна програма «Мова і література (французька)»	
		Рівень вищої освіти: бакалаврський
	318 год.	
	Вид підсумкового контролю: екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Практичний курс першої іноземної мови (французької)» є послідовне й системне формування у студентів комунікативної мовленнєвої компетенції, яка складається з лінгвістичної компетенції (фонологічні, лексичні, граматичні знання і вміння), соціолінгвістичної компетенції (соціокультурні умови користування мовою) та прагматичної компетенції (функціональне вживання лінгвістичних засобів)

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Практичний курс першої іноземної мови (французької)» є навчити студентів вільно говорити, сприймати французьку мову на слух, читати й писати французькою мовою, перекладати письмово та усно з французької мови на українську та з української на французьку як художні, так і спеціальні тексти рівнів B2+-C1.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- лексику французької мови з загальних та спеціальних тем, лінгвістичну термінологію; альтернативні стратегії та варіативні формулювання, щоб уникнути частих повторів; ідіоматичні вирази та колоквалізми;
- структури і речення частого вжитку французької мови; структури афективного синтаксису (парцеляція, антиципація, паралельні конструкції);
- звукові одиниці французької мови та способи їх реалізації у певному контексті (алофони); фонетичні ознаки розрізнення фонем; фонетичний склад слів; фонетику речення (наголос і ритм фраз), основні інтонаційні моделі у відповідності до мовленнєвих актів;

- стилістичні засоби (порівняння, епітет, метафора, метонімія, антитеза, гіпербола, градація, іронія); основні прийоми нарратологічного та стилістичного аналізу тексту;
- широкий спектр мовленнєвих функцій, вживаючи їх експоненти (вирази) в нейтральному реєстрі; основні правила ввічливості та моделі поведінки у відповідності до них; ідіоматичні, сленгові вирази, усвідомлюючи реєстрові відмінності;
- принципи організації, структуризації та укладання повідомлень та висловлювань.

вміти:

- розуміти довготривале мовлення, лекції, більшість ТВ новин та програми про поточні події, фільми французькою мовою;
- розуміти довгі та складні документальні й літературні тексти, оцінюючи особливості їх стилю; спеціалізовані статті та довгі технічні інструкції;
- спонтанно висловлюватись без очевидних утруднень у добірї висловів; брати активну участь у дискусії у знайомих контекстах, викладаючи й захищаючи свої погляди; ефективно користуватись мовою із соціальними та професійними цілями;
- формулювати чіткі, детальні висловлювання про широке коло питань; висловлювати точку зору на запропоновану тему, наводячи аргументи «за» і «проти»;
- написати чіткий, детальний текст на широке коло тем; написати есе чи доповідь, узагальнюючи інформацію або наводячи аргументи «за» і «проти» певної точки зору; писати листи, наголошуючи на особистому значенні минулих і теперішніх подій.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких спеціальних **компетентностей**:

1. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.
2. Розуміння значення всіх підсистем мови для вироблення вмінь аналізувати мовні одиниці, визначати їх взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.
3. Здатність створювати усні й письмові тексти різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.
4. Розуміння комунікативної діяльності як реалізації функцій мови в різних суспільних сферах (жанрово-стильова диференціація мови).
5. Здатність до ведення ділової комунікації усно і письмово державною та іноземними мовами.
6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати іноземні мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
7. Базові уявлення про загальні властивості літератури як мистецтва слова, про закони побудови художнього твору, особливості письменницької праці, літературні стилі, наукові методи і школи в літературознавстві.
8. Системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища.
9. Здатність здійснювати лінгвістичний та літературознавчий аналіз текстів різних стилів і жанрів.
10. Професійні знання й уміння з обраної філологічної спеціалізації: мовознавства, літературознавства, методики викладання іноземних мов.
11. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
12. Здатність до здійснення навчально-методичної діяльності у загальноосвітніх навчальних закладах.

13. Здатність кваліфіковано й коректно з точки зору теорії мовознавства, літературної теорії та методики викладання іноземних мов застосовувати іншомовні компетенції у різних сферах професійної діяльності.

Міждисциплінарні зв'язки

Навчальна дисципліна «Практичний курс першої іноземної мови (французької)» тісно пов'язана із профільними предметами, які входять до циклу професійної та практичної підготовки здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра за освітньо-професійною програмою «Мова і література (французька)» такими як, «Лексикологія французької мови», «Історія зарубіжної літератури», «Лінгвокраїнознавство країн першої іноземної мови (французької)», «Стилістика першої іноземної мови (французької)», «Теорія та практика перекладу».

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ I. Формування іншомовної комунікативної компетенції

Тема 1. Основні засади лексико-стилістичного аналізу художнього тексту

Структурні рівні художнього тексту: le hors texte, la fiction, la narration, la mise en texte, їх типологічні характеристики та функції. Опрацювання уривків з текстів авторів кінця XIX першої половини XX століття.

Тема 2. Основні характеристики мистецтвознавчого дискурсу

Типологічні характеристики мистецтвознавчого дискурсу. Лінгвокультурологічний підхід до аналізу мистецтвознавчих текстів. Типологія мистецтвознавчих текстів. Опрацювання мистецтвознавчих текстів з архітектури. Вступ до історії архітектури: грецькі та римські архетипи. Романський архітектурний стиль. Перший період (кінець X – XI ст.): базилікальний план, алегорична архітектура. Романський архітектурний стиль. Другий період (кінець XI – XII ст.): золотий вік. Готичний архітектурний стиль. Рання готика (XII ст.): технічні нововведення. Готичний архітектурний стиль. Золотий вік (XIII ст.): промениста готика, полуменіюча готика.

Тема 3. Дискурсивні особливості автентичних публіцистичних текстів суспільно-політичного характеру

Дискурсивні особливості публіцистичних текстів. Реферування публіцистичних текстів актуальної тематики.

Тема 4. Сучасна французька мова в усному медійному просторі

Просодичні засоби, які використовуються у телевізійних передачах. Розвиток навичок аудіювання інформаційних телепрограм французького каналу TV-5 (рівня B2-B2+) за темами сьогодення і формування компетенції спонтанного мовлення.

Розділ 2. Формування іншомовної комунікативної компетенції

Тема 5. Комунікативно-прагматичні, композиційні та лінгвостилістичні аспекти художнього тексту

Основні засади наратологічного аналізу художнього тексту. Опрацювання уривків з текстів франкомовних авторів першої половини XX століття.

Тема 6. Композиційна і тематична специфіка мистецтвознавчих текстів

Термінологічна насиченість франкомовних мистецтвознавчих текстів з історії архітектури. Опрацювання мистецтвознавчих текстів з історії архітектури. Архітектурний стиль Ренесансу (XVI ст.): антична спадщина. Архітектурний стиль Ренесансу. Розквіт

Французького Ренесансу: Замки Луари. Архітектурний стиль Бароко (XVII-XVIII ст.): театральна мізансцена. Архітектурний стиль Бароко: партикуляризм французького бароко. Архітектурний стиль Класицизму (XVII-XVIII ст.): віддзеркалення могутності Франції в епоху Людовика XIV. Архітектурний стиль Модерн (XIX-XX ст.).

Тема 7. Жанрова специфіка автентичних публіцистичних текстів суспільно-політичного характеру

Стилістичні особливості публіцистичних текстів. Реферування публіцистичних текстів актуальної тематики.

Тема 8. Комунікативно-прагматична своєрідність франкомовного мас-медійного дискурсу

Анотування, реферування інформаційних телепрограм французького каналу TV-5 за темами сьогодення і формування компетенції спонтанного мовлення.

Розділ 3. Удосконалення іншомовної комунікативної компетенції

Тема 9. Стилістичні особливості художнього тексту

Основні функції лексико-семантичних, граматичних та стилістичних засобів та їх можливі варіації у художніх текстах. Опрацювання уривків з текстів авторів першої половини XX століття.

Тема 10. Історичний аспект мистецтвознавчих текстів

Термінологічна насиченість франкомовних мистецтвознавчих текстів з історії живопису. Опрацювання мистецтвознавчих текстів з історії живопису (Ренесанс та ман'єризм, бароко, рококо, неокласицизм).

Тема 11. Роль ЗМІ у формуванні суспільної думки

Реферування автентичних публіцистичних текстів суспільно-політичного характеру. Анотування, реферування інформаційних телепрограм французького каналу TV-5 за темами сьогодення і формування компетенції спонтанного мовлення.

Тема 12. Лінгво-дидактичні засади синтетичного читання

Розвиток компетенції розуміння та синтезу художнього тексту. Опрацювання основних ідей сюжету та їх синтез в усному викладі за новелами сучасних французьких письменників.

Розділ 4. Удосконалення іншомовної комунікативної компетенції

Тема 13. Інтерпретаційна складова лексико-стилістичного аналізу художнього тексту

Розвиток компетенції встановлення і обґрунтування рівневої організації тексту. Опрацювання уривків з текстів авторів першої половини XX століття.

Тема 14. Креативність як основна ознака творчості

Історичні особливості художнього процесу у Франції XIX століття та початку XX століття. Опрацювання мистецтвознавчих текстів з історії живопису (романтизм, натуралізм та реалізм, імпресіонізм, модернізм).

Тема 15. Жанрова специфіка електронних засобів масової комунікації

Реферування автентичних публіцистичних текстів суспільно-політичного характеру з Інтернет сайтів. Анотування інформаційних телепрограм французького каналу TV-5 за темами сьогодення і формування компетенції спонтанного мовлення.

Тема 16. Лінгвокультурний підхід до читання художнього тексту

Розвиток компетенції синтетичного читання художнього тексту з точки зору світоглядних факторів та естетичних поглядів письменника. Лінгвокультурна складова художнього тексту.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тематичних розділів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усьог о	у тому числі			усьог о	у тому числі		
		л	сем./пр./лаб. (обрати вид занять відповідно до навчального плану)	сам. роб.		л	сем./пр./лаб. (обрати вид занять відповідно до навчального плану)	сам. роб.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Розділ І. Формування іншомовної комунікативної компетенції								
Тема 1. Основні засади лексико-стилістичного аналізу художнього тексту	30		16	14				
Тема 2. Основні характеристики мистецтвознавчого дискурсу	22		8	14				
Тема 3. Дискурсивні особливості автентичних публіцистичних текстів суспільно-політичного характеру	22		8	14				
Тема 4.	22		8	14				

Сучасна французька мова в усному медійному просторі								
Разом за розділом 1	96		40	56				
Розділ 2. Формування іншомовної комунікативної компетенції								
Тема 5. Комунікативно-прагматичні, композиційні та лінгвостилістичні аспекти художнього тексту	30		16	14				
Тема 6. Композиційна і тематична специфіка мистецтвознавчих текстів	22		8	14				
Тема 7. Жанрова специфіка автентичних публіцистичних текстів суспільно-політичного характеру	22		8	14				
Тема 8. Комунікативно-прагматична своєрідність франкомовного масмедійного дискурсу	22		8	14				

Разом за розділом 2	96		40	56				
Розділ 3. Удосконалення інішомовної комунікативної компетенції								
Тема 9. Стилїстичні особливості художнього тексту	39		14	25				
Тема 10. Історичний аспект мистецтвознавчих текстів	39		14	25				
Тема 11. Роль ЗМІ у формуванні суспільної думки	40		14	26				
Тема 12. Лїнгводидактичні засади синтетичного читання	40		14	26				
Разом за розділом 3	158		56	102				
Розділ 4. Удосконалення інішомовної комунікативної компетенції								
Тема 13. Інтерпретаційна складова лексикостилїстичного аналізу художнього тексту	40		14	26				
Тема 14. Креативність як основна ознака творчості	40		14	26				
Тема 15. Жанрова специфіка електронних засобів масової комунікації	40		14	26				
Тема 16. Лїнгвокульт	40		14	26				

турний підхід до читання художнього тексту								
Разом за розділом 4	158		56	104				
Усього годин	510		192	318				

5. Теми практичних занять

№ теми	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Основні засади лексико-стилістичного аналізу художнього тексту	16
2	Тема 2. Основні характеристики мистецтвознавчого дискурсу	8
3	Тема 3. Дискурсивні особливості автентичних публіцистичних текстів суспільно-політичного характеру	8
4	Тема 4. Сучасна французька мова в усному медійному просторі	8
5	Тема 5. Комунікативно-прагматичні, композиційні та лінгвостилістичні аспекти художнього тексту	16
6	Тема 6. Композиційна і тематична специфіка мистецтвознавчих текстів	8
7	Тема 7. Жанрова специфіка автентичних публіцистичних текстів суспільно-політичного характеру	8
8	Тема 8. Комунікативно-прагматична своєрідність франкомовного мас-медійного дискурсу	8
9	Тема 9. Стилiстичнi особливостi художнього тексту	15
10	Тема 10. Історичний аспект мистецтвознавчих текстів	14
11	Тема 11. Роль ЗМІ у формуванні суспільної думки	14
12	Тема 12. Лінгво-дидактичні засади синтетичного читання	15
13	Тема 13. Інтерпретаційна складова лексико-стилістичного аналізу художнього тексту	15
14	Тема 14. Креативність як основна ознака творчості	14
15	Тема 15. Жанрова специфіка електронних засобів масової комунікації	14
16	Тема 16. Лінгвокультурний підхід до читання художнього тексту	15
Разом		192

6. Самостійна робота

№ теми	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Основні засади лексико-стилістичного аналізу художнього тексту	14
2	Тема 2. Основні характеристики мистецтвознавчого дискурсу	14
3	Тема 3. Дискурсивні особливості автентичних публіцистичних текстів суспільно-політичного характеру	14
4	Тема 4. Сучасна французька мова в усному медійному просторі	14
5	Тема 5. Комунікативно-прагматичні, композиційні та лінгвостилістичні аспекти художнього тексту	14

6	Тема 6. Композиційна і тематична специфіка мистецтвознавчих текстів	14
7	Тема 7. Жанрова специфіка автентичних публіцистичних текстів суспільно-політичного характеру	14
8	Тема 8. Комунікативно-прагматична своєрідність франкомовного мас-медійного дискурсу	14
9	Тема 9. Стилїстичні особливості художнього тексту	25
10	Тема 10. Історичний аспект мистецтвознавчих текстів	25
11	Тема 11. Роль ЗМІ у формуванні суспільної думки	26
12	Тема 12. Лінгво-дидактичні засади синтетичного читання	26
13	Тема 13. Інтерпретаційна складова лексико-стилїстичного аналізу художнього тексту	26
14	Тема 14. Креативність як основна ознака творчості	26
15	Тема 15. Жанрова специфіка електронних засобів масової комунікації	26
16	Тема 16. Лінгвокультурний підхід до читання художнього тексту	26
Разом		318

7. Індивідуальне практичне завдання

№ теми	Вид роботи	Кількість балів
1	Аудіювання франкомовних телевізійних передач, укладання питань, написання резюме з використанням нових ЛО	5
2	Проект-презентація	10
3	Індивідуальне читання	5
	Разом	20

8. Види контролю і система накопичення балів

Система накопичення балів

	Вид контрольного заходу \ кількість контрольних заходів \ кількість балів	кількість контрольних заходів	Кількість балів за 1 захід	Усього балів
1	Письмова домашня робота з лексико-стилїстичного аналізу тексту	4	1	4
2	Виконання лексико-граматичних вправ за темами розділу	3	1	3
3	Усна відповідь за темою	3	1	3
4	Контрольне тестування за результатами вивчення Розділу 1 (проводиться в письмовому вигляді)	1	0-20	20
5	Письмова домашня робота з лексико-стилїстичного аналізу тексту	4	1	4
6	Виконання лексико-граматичних вправ за темами розділу	3	1	3
7	Усна відповідь за темою	3	1	3
8	Контрольне тестування за результатами вивчення Розділу 2 (проводиться в письмовому вигляді)	1	0-20	20

9	Підсумков	Індивідуальне практичне завдання	1	20	20
		Усний лексико-семантичний аналіз художнього тексту	1	20	20

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

9. Рекомендована література

Основна:

1. Алексеев А.Я. Сопоставительная стилистика: уч.пособие. Днепропетровск: Национальный горный университет, 2012. 471 с.
2. Бахтин М.М. Эстетика словесного творчества. М.: Искусство, 1989. 422 с.
3. Долинин К.А. Интерпретация текста. М.: Просвещение, 1985. 288 с.
4. Кухаренко В.А. Інтерпретація тексту. Вінниця: Нова книга, 2004. 350 с.
5. Морозова О.П., Павловский В.А. Аналитическое чтение. Минск: Высшая школа, 1987. 204 с.
6. Мошенская Л.О., Арутюнян О.С. Пособие по аналитическому чтению на французском языке. М.: Высшая школа, 1982. 174 с.
7. Французька як основна іноземна мова Histoire de la peinture française: навчальний посібник для студентів факультету іноземної філології / Г.Ф. Морошкіна. Запоріжжя: ЗНУ, 2012. 104 с.
8. Хованская З.И. Анализ литературного произведения в современной французской филологии. М.: Высшая школа, 1988. 239 с.
9. Adam J.-M. Les textes: types et prototypes. Paris: Nathan, 1997. 260 p.
10. Jouve V. La poétique du roman. Paris: Arman Colin, 2001. 190 p.
11. Joyeux M. Les figures de style. Paris: Hatier, 1997. 79 p.
12. Langue et littérature. Anthologie XIX-XX ss. P.: Nathan, 1992. 542 p.
13. La littérature française de A à Z / Sous la direction de Claude Eterstein. Paris: Hatier, 2011. 477 p.

14. Mochenskaïa L.O., Aroutunian O.S. Le français d'aujourd'hui par les textes. Lecture analytique. M., 1989. 162 p.
15. Pagès A. Méthodes et activités littéraires. Paris: Nathan, 2001. 384 p.
16. Reuter Y. L'analyse du récit. Paris: Dunod, 1997. 120 p.
17. Tomassone R. Grands repères culturels pour une langue: le français. Paris: Hachette, 2001. 304 p.

Додаткова:

1. Гальперин И.Р. Текст как объект лингвистического исследования. М.: КомКнига, 2006. 144 с.
2. Adam J.-M. Linguistique textuelle. Des genres de discours aux textes. Paris: Nathan, 1999. 206 p.
3. Adam J.-M. Les textes: types et prototypes. Paris: Nathan, 1997. 220 p.
4. Fromilhague C., Sancier-Chateau A. Introduction à l'analyse stylistique. Paris: Dunod, 1996. 270 p.
5. Genette G. Figures III. P.: Seuil, 1972. 288 p.
6. Jeandillou J.-F. Analyse textuelle. Paris: A. Collin, 1997. 192 p.
7. Maingueneau D. L'analyse du discours, Introduction aux lectures de l'archive. P.: Hachette, 1991. 268 p.
8. Maingueneau D. Elements de linguistique pour le texte littéraire. P.: Bordas, 1994. 240 p.

Інформаційні ресурси

1. Adam J.-M., Heidmann U. Le texte littéraire. [Електронний ресурс]. – URL: https://books.google.com.ua/books?id=kyE1MY4H2c8C&printsec=frontcover&dq=le+texte+litteraire&hl=uk&sa=X&redir_esc=y#v=onepage&q=le%20texte%20litteraire&f=false
2. Revaz F. Introduction à la narratologie: Action et narration [Електронний ресурс]. – URL: https://books.google.com.ua/books?id=D6dFMHOk04IC&printsec=frontcover&dq=narratologie&hl=uk&sa=X&redir_esc=y#v=onepage&q=narratologie&f=false
3. <http://www.lemonde.fr/>
4. <https://tempsreel.nouvelobs.com/>